

Mahmud-i Encirfagnevi

Mahmud-i Encirfagnevi hazretleri, Silsile-i aliyyenin on birincisidir. Maverâünnehrî Tur-i Sina gibi mukaddes bir yer olmasına vesile olan, orayı nurlandıran büyük âlim ve velilerden olan Mahmud-i Encirfagnevi, Buhara'nın Fagne köyünde doğdu. 1315 yılında vefat etti. Mimarlık ile geçinirdi.

Hace Ârif-i Rivegeri hazretlerinin derslerinde ve sohbetlerinde yetişip, kemale geldi. Maddi ve manevi ilimlerde zamanının büyük âlimlerinden oldu. İnsanları irşad etmek ve onlara saadet yolunu göstermek için hocasından icazet aldı. Birçok âlim yetiştirdi. Binlerce kimsenin, dalaletten hidayete, yani sapıklıktan doğru yola ve saadete kavuşmasına vesile oldu. Yetiştirdiği âlimlerin en büyüğü ve kendisinden sonra halifesi Hace Ali Ramiteni'dir.

Hocası Ârif-i Rivegeri'den icazet alıp, insanları doğru yola irşad ile vazifelendirilince, vaktin gereği sesli zikre başladı. Sesli zikre ilk başlaması, hocasının vefat hastalığı sırasında, Riveger tepesi üzerinde olmuştu. Hace Ârif bu zaman; "Şimdi vaktidir" buyurdu. Bu sözünü, kabulüne işaret tutmuşlardır. Hace Ârif Rivegeri'nin vefatından sonra, Kale Kapısı önündeki mescitte sesli zikre devam eyledi. Vaktinin büyük âlimlerinden Hace Muhammed Parisa'nın dedelerinden Mevlana Hâfızuddin, âlimlerin üstadı Şemsüleimme Hulvani'nin işareti ile, Buhara'da, o zamanın en büyük imam ve âlimlerinin huzurunda, Hace Mahmud'a; "Siz hangi niyetle cehri (sesli) zikir ile meşgul oluyorsunuz?" diye sordu. Cevabında; "Uyuyanları uyandırmak, gafillere işittirmek ve insanları dinin ana caddesi ve doğru yolu üzerinde yürütmek, hakikate teşvik etmek, böylece insanların, bütün iyiliklerin anahtarı, her saadetin esası olan tevbeye ve bir büyüğe bağlanmalarına sebep olmak istiyorum" buyurdu. Bunu duyunca, Mevlana Hâfızuddin ona; "Niyetiniz böyle dürüst olunca, böyle zikretmeniz caiz olur" dedi. Mahmud-i Encirfagnevi

buyurdu ki: "Sesli zikri ancak, dili yalandan ve gıybetten, midesi haram ve şüpheliden temiz, kalbi riyadan ve gösterişten uzak, sırrı Rabbinden başka her şeye teveccühten münezzehe olan yapabilir."

Büyük âlim Ali Ramiteni anlatır:

"Hace Mahmud-i Encirfagnevi zamanında, dervişlerden biri Hızır aleyhisselamı gördü ve ona; "Bu zamanda kendisine uyulacak şeyh kimdir?" diye sordu. Hazret-i Hızır, "Hace Mahmud-i Encirfagnevidir" dedi.

Hazret-i Hızır ile görüşüp o suali soran zatın, Ali Ramiteni'nin kendisi olduğunu bildirmişlerdir.

Bir gün Hace Ali Ramiteni, Hace Mahmud-i Encirfagnevi'nin bağlıları ile Ramiten sahrasında iken, havada uçan büyük beyaz bir kuş gördüler. Onların başlarının üzerine gelince, açık bir dille; "Ey Ali, kâmil er ol! Sözüne bağlı kal, yapıştığın eteğe sımsıkı sarıl, ahidini bozma!" dedi. Bu kuşu görmek, söylediklerini duymakla, arkadaşlarını bir hâl kapladı, kendilerinden geçtiler. Kendilerine geldiklerinde, kuştan ve konuşmasından sordular. Ali Ramiteni buyurdu ki: "O, Hace Mahmud-i Encirfagnevi idi. Allahü teâlâ ona bu kerameti ihsan eyledi. Şimdi Hace Dihkan hastadır, Son anlarını yaşamaktadır. Onu ziyarete, yoklamaya gidiyor. Çünkü o, Allahü teâlâdan son nefeste, kendisine yardımcı olması için evliyasından birini göndermesini istemişti. Hace, bu sebeple onun yanına gidiyor."